

УДК 616. 314 - 76 - 06

В.Д. Кіндій, Д.Д. Кіндій

ЦИТОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ СЛИЗОВОЇ ОБОЛОНКИ ПОРОЖНИНИ РОТА ПРИ ВИКОРИСТАННІ НЕЗНІМНИХ ЗУБНИХ ПРОТЕЗІВ ІЗ СПЛАВІВ ПІСЛЯ БАГАТОРАЗОВОЇ ПЕРЕПЛАВКИ

Вищий державний навчальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія»

Принципи розробки та впровадження в стоматологічну практику нових конструкційних матеріалів обумовлені вимогами до сучасного ортопедичного лікування з урахуванням функціональних властивостей протезів, їхньої довговічності, естетичності та біосумісності [1, 2, 3].

Метою дослідження було вивчення біологічної реакції слизової оболонки порожнини рота на суцільнолиті протези, виготовлені з багаторазово переплавлених кобальтохромових та нікелехромових сплавів.

Матеріали та методи дослідження. Досліджувався клітинний склад мазків-відбитків слизової оболонки внутрішньої поверхні щоки 20 пацієнтів у різні терміни спостереження - до протезування, через 7 днів і через 3 місяці. Усього проведено 60 досліджень мазків-відбитків залежно від виду сплаву.

Усі пацієнти були розділені на 4 групи по 5 пацієнтів у кожній.

I група (контрольна) - протези, виготовлені зі сплаву Remanium GM 700 (кобальтохромовий сплав) сертифікатної поставки.

II група (контрольна) - протези, виготовлені зі сплаву Remanium CSe (нікелехромовий сплав) сертифікатної поставки.

III група (дослідна) - протези, виготовлені з багаторазово переплавленого (1-6 разів) сплаву Remanium GM 700.

IV група (дослідна) - протези, виготовлені з багаторазово переплавленого (1-6 разів) сплаву Remanium CSe.

Для виготовлення мазка-відбитка слизової оболонки чисте знежирене предметне скло прикладали до внутрішньої поверхні щоки, потім висушували і фіксували сумішшю спирту і формаліну у співвідношенні 9:1, після чого забарвлювали методом Романовського-Гімзи і вивчали під мікроскопом (збільшення 40x10).

Підраховували середнє число клітин в одному полі зору кожного препарату. Крім того, встановлювали цитологічний склад мазка-відбитка [4].

Результати дослідження та їх обговорення. Одержанні результати дослідження наведені в таблицях 1 та 2.

Таблиця 1

Середнє число клітин у полі зору мікроскопа при дослідженні мазків-відбитків порожнини рота в різні терміни ($p < 0,01$)

Групи пацієнтів (n=5)	Кількість мазків-відбитків	Терміни дослідження		
		До протезування	Через 7 діб після протезування	Через 3 місяці після протезування
I група (к.)	15	6,7±0,99	6,3±0,53	6,5±0,51
II група (к.)	15	6,4±0,73	6,2±0,66	6,3±0,59
III група	15	6,3±0,46	6,1±0,75	6,2±0,47
IV група	15	6,2±0,66	6,0±0,48	6,3±0,42

Загальне число клітин у різні терміни після протезування мало відрізняється від контрольних значень. Разом з тим виявляється тенденція до деякого зменшення середнього числа клітин у мазках-відбитках через 7 діб після протезування, а через 3 місяці середнє число клітин збільшується у всіх групах пацієнтів.

Для оцінки функціонального стану слизової оболонки брали до уваги середнє число клітин, яке виявилось при мікроскопії мазка в одному полі

зору мікроскопа, а також співвідношення клітин різних типів у відсотках (табл. 2).

Для дослідження характеру реакції слизової оболонки порожнини рота проведений якісний цитологічний аналіз, який показав, що через 7 діб після фіксації протезів процес міграції лейкоцитів і злушення епітеліальних клітин слизової оболонки у пацієнтів відбувався активніше в порівнянні з контролем. Така сама закономірність щодо міграції лейкоцитів, але менше виражена, спостерігалася і через 3 місяці, а злушення епітеліальних клітин зменшувалось.

Установлено, що у всіх групах в мазках переважають сегментоядерні гранулоцити (60,2-63,5%), більшість із них були нейтрофільними: 29,4-39,7% склали клітини плескатоного епітелію слизової і зовсім незначна частина (7,1-7,9%) припадала на мононуклеари, головним чином, лімфоцити, зрідка - моноцити. Отже, співвідношення «епітеліальні клітини:гранулоцити» становило 1:2. Наближається до норми і клітинний склад мазків-відбитків (співвідношення між епітеліальними клітинами і гранулоцитами) ($p < 0,01$).

Висновки. Проведена клінічна оцінка стану слизової оболонки методом цитологічного дослідження мазків-відбитків пацієнтів, яким виготовлені незнімні конструкції зубних протезів із багаторазово переплавлених сплавів.

Виконані дослідження є вагомим аргументом, який указує на те, що суцільнолиті протези, виготовлені із цих сплавів, характеризуються як біологічно сумісні.

Література

1. Апарин В.В. Реакция тканей на сплавы металлов для металлокерамических протезов / В.В. Апарин // Стоматология. - 1991. - № 2. - С. 53-54.

2. Рамусь М.О. Вплив сплавів металів на тканини біологічних об'єктів / М.О. Рамусь // Проблеми екології та медицини. - 2001. - Т. 5. - № 1-2. - С. 45-49.

3. Онищенко В.С. Непереносність сплавів зубних протезів (клініко-лабораторні дослідження): автореф. дис. на здобуття наук. ступеню д-ра мед. наук: спец. 14. 00. 21 «Стоматологія» / В.С. Онищенко. - К., 1995. - 39 с.

4. Данилевский Н.Ф. Заболевания пародонта / Н.Ф. Данилевский, Е.А. Магид, Н.А., Мухин, В.Ю. Миликевич. - М.: Медицина, 1993. - 320 с.

Резюме. Проведені цитологічні дослідження слизової оболонки порожнини рота пацієнтів, яким виготовляли протези із кобальтохромового сплаву Remanium GM 700 і нікелехромового сплаву Remanium CSe в стані рециркуляції до початку протезування, через 7 днів, через 3 місяці після фіксації. Загальне число клітин в різні терміни протезування мало відрізнялося від контрольних значень, а через 3 місяці середнє число клітин збільшувалося у всіх групах пацієнтів. Аналіз одержаних результатів показав, що суцільнолиті протези, виготовлені із вказаних сплавів після шестиразових послідовних переплавів за власною методикою, характеризуються як біологічно інертні.

Ключові слова: неблагородні дентальні сплави, багаторазовий переплав, нікель, кобальт, хром, цитологічні дослідження.

Summary. Cytological investigation of patients mucous membrane of mouth cavity have been done; for them the dentures from cobalt-chromium alloy Remanium GM 700 and nickel-chromium alloy Remanium CSe had been made in the state of recirculation before making dentures, in 7 days, and in 3 months after fixation. The general number of cells in different periods of making dentures scarcely differed from planned results and in 3 months the number of cells has increased in every group of patients. The analysis of received results has show that solid moulds of dentures made from above mentioned alloys, after

sixfold consecutive melting according to own methods, is characterized as biologically inert.

Key words: base metal dental alloys, iterative melting, nickel, cobalt, chromium, cytological investigations.

Таблиця 2

Співвідношення числа клітин у мазках-відбитках слизової оболонки порожнини рота (у %)

Морфологічні елементи	Кобальтохромовий сплав (контроль)			Нікелехромовий сплав (контроль)			Переплав кобальтохромового сплаву			Переплав нікелехромового сплаву		
	До протезування	Через 7 діб	Через 3 місяці	До протезування	Через 7 діб	Через 3 місяці	До протезування	Через 7 діб	Через 3 місяці	До протезування	Через 7 діб	Через 3 місяці
Епітеліальні клітини	30,5± 1,8	29,4± 1,4	30,4± 1,65	31,7± 1,9	29,6± 1,45	31,5± 1,85	30,2± 1,63	30,6± 1,7	30,0± 1,6	32,0± 1,95	29,9± 1,49	30,0± 1,6
Лейкоцити: сегментоядерні нейтрофіли	61,9± 1,77	63,5± 1,85	62,4± 1,8	60,9± 1,76	62,5± 1,79	61,2± 1,75	61,9± 1,77	61,8± 1,76	62,3± 1,78	60,2± 1,71	62,8± 1,8	62,5± 1,79
Еозинофіли	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Базофіли	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Лімфоцити	7,6± 0,68	7,1± 0,62	7,2± 0,63	7,4± 0,64	7,9± 0,69	7,3± 0,65	7,9± 0,69	7,6± 0,68	7,7± 0,67	7,8± 0,69	7,3± 0,65	7,5± 0,67
Моноцити	зрідка	зрідка	зрідка	зрідка	зрідка	зрідка	зрідка	зрідка	зрідка	зрідка	зрідка	зрідка

Значення $p < 0,05$